

Wprowadzenie do nowej matrycy stawek VAT

Advicero Tax Nexia

Szanowni Państwo,

W dniu 9 listopada 2018 r. opublikowany został projekt zmian do ustawy o VAT, zawierający nowelizacje w zakresie matrycy stawek VAT. W szczególności, projekt precyzuje okoliczności, kiedy zastosować obniżone stawki VAT do wybranych towarów i usług, a także ustanawia procedurę uzyskania przez podatników potwierdzenia stosowania właściwej stawki.

Nowelizacja wprowadza szeroko zakrojone zmiany związane ze stawkami VAT, gdyż nie zakłada jedynie zmian stawek dla wybranych towarów i usług, lecz gruntowną zmianę całego systemu w zakresie towarów oraz aktualizację istniejącego w zakresie usług. Ponadto zakłada wprowadzenie niewystępującego do tej pory mechanizmu Wiążącej Informacji Stawkowej.

Zastosowanie właściwych stawek VAT, poza czysto podatkowymi konsekwencjami, może mieć także duży wpływ na decyzje biznesowe podatników. W związku z tym, istotna jest właściwa ocena wpływu projektu na działalność gospodarczą podatnika oraz prawidłowe przygotowanie do tychże zmian.

Projekt jest obecnie na etapie opiniowania. Zakłada się, że wejdzie w życie od 1 stycznia 2020 r. w zakresie stosowania nowych stawek VAT oraz od 1 czerwca 2019 r. w zakresie możliwości występowania po Wiążącą Informację Stawkową.

Życzymy miłej lektury, a w razie jakichkolwiek pytań zapraszamy do kontaktu z nami pod adresem: office@advicero.eu

Katarzyna Klimkiewicz-Deplano

PARTNER ZARZĄDZAJĄCY

Założenia nowych rozwiązań

Obowiązujący w Polsce system stawek podatku VAT jest rozbudowany i skomplikowany, co powoduje znaczne utrudnienia w prowadzeniu działalności gospodarczej – problemy z prawidłowym przyporządkowaniem przez podatnika towaru lub usługi do odpowiedniego grupowania PKWiU 2008¹, co jest związane ze stosowaniem właściwych stawek podatku. Dodatkowo, obecny system jest krytykowany za brak ochrony dla podatników w zakresie stosowania przez nich przepisów VAT opartych na PKWiU 2008 - brak wiążącej mocy opinii klasyfikacyjnych wydawanych przez Główny Urząd Statystyczny.

Nowy system w zakresie ustalania własnych stawek VAT ma być:

¹ Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU 2008) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. (DZ. U. Nr 207, poz 1293) do stosowania w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej.

Zmiana sposobu identyfikowania towarów i usług na potrzeby podatku VAT poprzez odejście od stosowania PKWiU 2008 na rzecz **Nomenklatury Scalonej (CN)** w zakresie towarów oraz aktualnej **Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2015)** w zakresie usług.

Powyższe wiąże się z wprowadzeniem do przepisów VAT nowej matrycy stawek VAT, dzięki niej system stawek ma być prostszy i bardziej przejrzysty.

Wprowadzenie **Wiążącej Informacji Stawkowej** jako instrumentu zapewniającego podatnikom pewność co do prawidłowego określenia stawki VAT.

Zmiany **pozostałych regulacji w ustawie VAT** obecnie opierających się na PKWiU 2008, jako efekt stosowania nowego sposobu identyfikowania towarów i usług oraz pewnej racjonalizacji zakresu regulacji, przede wszystkim: w systemie ryczałtowym dla rolników, w zakresie systemu odwróconego obciążenia (reverse charge) oraz odpowiedzialności solidarnej.

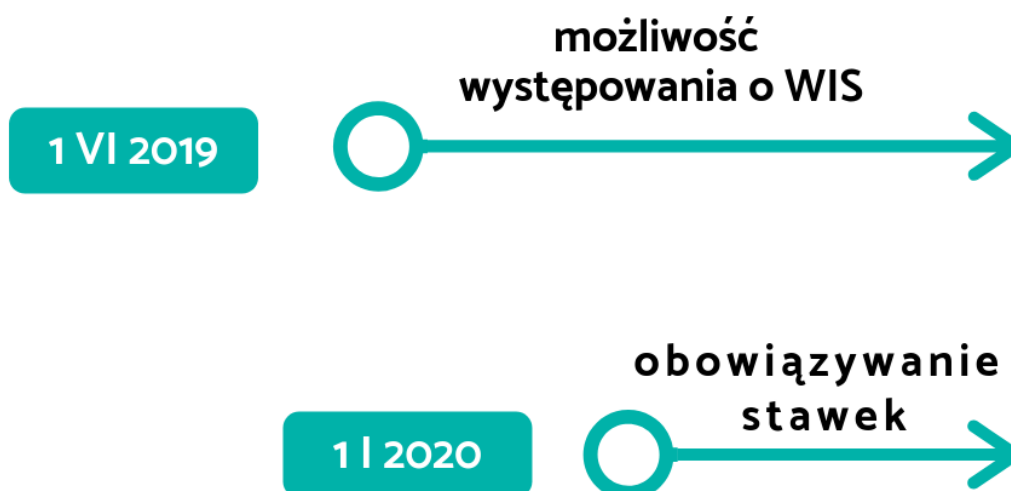
Czasowe utrzymanie stawek 23% i 8% oraz określenie możliwego punktu czasowego na ich obniżenie, zależnego od spełnienia wskaźników dotyczących finansów publicznych.

Wejście w życie

Proponowany termin wejścia w życie zmian to **1 czerwca 2019 r.**

Przy czym projekt przewiduje, że przepisy identyfikujące towary i usługi dla obniżonych stawek VAT będą stosowane co do zasady od dnia **1 stycznia 2020 r.**

W praktyce wiąże się to z możliwością występowania przez podatników o WIS już w okresie od dnia **1 czerwca 2019 r.**

Nomenklatura scalona oraz PKWiU 2015

Nomenklatura Scalona (CN)

jest narzędziem umożliwiającym klasyfikację towarów, utworzonym w ramach Unii Europejskiej na potrzeby Wspólnej Taryfy Celnej oraz statystyki handlu prowadzonego przez Państwa Członkowskie UE (wewnątrz i poza UE).

PKWiU 2015

zastępuje PKWiU 2008; w ramach nowej matrycy VAT znajduje zastosowanie jedynie do usług; PKWiU 2015 opiera się na podobnych zasadach metodycznych, wskazujących podstawowe cele, konstrukcję i sposób posługiwania się klasyfikacją oraz jej interpretację.

PKWiU
2008

PKWiU 2015 -
usługi

Nomenklatura scalona
(CN) - towary

Najważniejsze zmiany w zakresie stawek VAT

Napoje, soki owocowe

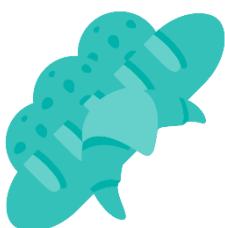

Pierwszą kategorią towarów, która przejdzie diametralne zmiany, są wszelkiego rodzaju napoje niegazowane zawierające soki owocowe oraz napoje z dodatkiem mleka. Aktualnie towary zawierające ponad 20% soku lub tłuszcz mlekowy (z pominięciem napojów, do produkcji których wykorzystywany jest napar z kawy lub herbaty) mogły korzystać z obniżonej stawki VAT wynoszącej 5%.

Zgodnie z nową matrycą stawek VAT jedynie do niektórych napojów znajdzie zastosowanie 5% stawka VAT:

- rezygnacja z ogólnego wskazania napojów zawierających tłuszcz mlekowy na rzecz wymienienia konkretnych napojów podlegających stawce 5% VAT, tj: jogurty, maślanki, kefiry, mleko – z wyłączeniem produktów zawierających kawę oraz jej ekstrakty, esencje lub koncentraty,
- 5% VAT stosuje się do soków owocowych, warzywnych i owocowo-warzywnych bez dodatku wody – wyjątkiem są sytuacje, gdzie dodanie wody jest konieczne w celu uzupełnienia wody usuniętej podczas zagęszczania soku, ale również dla soków warzywnych z co najmniej 50% składu surowcowego i dla nektarów owocowych określonych w odrębnych regulacjach.

Wyroby piekarskie i cukiernicze

Obecnie, dla zastosowania obniżonej stawki VAT do wyrobów ciastkarskich i piekarskich konieczne jest spełnienie wielu kryteriów:

- termin przydatności do spożycia,
- obecność konserwantów,
- zawartość wody,
- zawartość cukru bądź tłuszczu w suchej masie wyrobu.

Nowa matryca VAT eliminuje konieczność weryfikacji powyższych kryteriów wprowadzając opodatkowanie 5% stawką VAT niemalże wszystkich wyrobów cukierniczych i piekarskich, niezależnie od terminu ich przydatności do spożycia.

5% stawka VAT
niemalże na wszystkie
produkty cukiernicze i
piekarskie

Towary związane z ochroną zdrowia

Na podstawie obecnie obowiązujących przepisów istnieje możliwość zastosowania 8% stawki VAT dla wyrobów medycznych, a także wielu innych towarów związanych z ochroną zdrowia wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy o VAT – niezależnie od ich kwalifikacji jako wyrób medyczny.

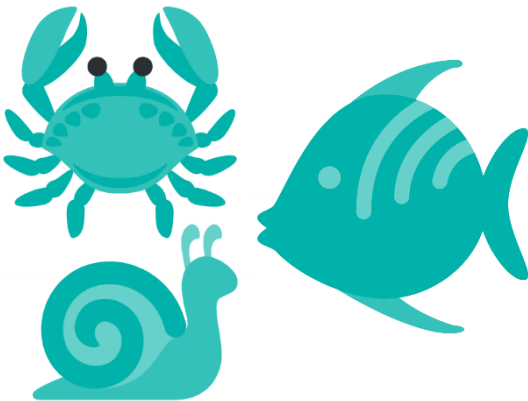
Zgodnie z projektem nowelizacji 8% stawka VAT będzie miała zastosowanie jedynie do produktów stanowiących wyroby medyczne w rozumieniu ustawy o wyrobach medycznych.

Co zatem z towarami korzystającymi dotychczas z preferencji stawkowych? Są to przykładowo:

- części do narzędzi, przyrządów, aparatów i urządzeń medycyny ogólnej (do sterylizacji narzędzi, dezynfekcji, wyjaławiania),
- sztuczne stawy; dostawa części „ciała” do szpitali, sprzęt i aparaty ortopedyczne; sztuczne zęby; wyroby protetyki dentystycznej; protezy pozostałych części ciała, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyłączeniem sztucznych zębów i protez.

Część z nich będzie opodatkowana podstawową 23% stawką VAT z uwagi na brak spełnienia ustawowej definicji wyrobu medycznego.

Owoce morza oraz ślimaki

Zgodnie z nową matrycą, towary aktualnie korzystające z 5% stawki VAT, tj. homary, ośmiornice oraz inne towary objęte kategoriami od CN 0306 do CN 0308, zostały wprost wyłączone z zastosowania obniżonej stawki.

Do kategorii od CN 0306 do CN 0308 opisanej powyżej zaliczyć można ponadto takie towary jak: langusty, kraby, krewetki, ostrygi i małże, ale także ślimaki inne niż ślimaki morskie.

Wyłączenie z zastosowania obniżonej stawki przewidziane zostało również dla wyrobów przetworzonych powstających z powyższych produktów.

Niekorzystnym rozwiązaniem dla rozwijającego się ze w Polsce rynku hodowli ślimaków, w szczególności na potrzeby rynków zagranicznych, jest nałożenie na ślimaka 23% stawki VAT i wyłączenie tej gałęzi przemysłu z preferencyjnej stawki.

Świadczenie usług gastronomicznych a dostawa towarów gastronomicznych

Sprzedż towarów gastronomicznych skupia w sobie wiele wad aktualnie funkcjonującego systemu stawek VAT, powodujących liczne spory podatników z organami podatkowymi związane z prawem do zastosowania 5% stawki VAT.

niejasne
klasyfikacje
statystyczne

interpretacja ogólna
kwestionująca
wydane już
interpretacje
indywidualne

**brak możliwości
wiążącego ustalenie
prawidłowej stawki**

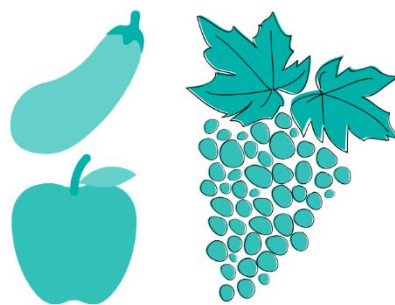
warunkowanie
ochrony interpretacji
prawidłowością
stosowanych przez
podatnika
klasyfikacji

Według nowej matrycy VAT stawkę 8% będzie się stosować do dostawy towarów i świadczenia usług związanych z wyżywieniem, ale innych niż klasyfikowane w PKWiU w grupie 56.

Projekt nowelizacji przewiduje wprowadzenie w ustawie o VAT przepisu przewidującego stosowanie 8% stawki VAT dla usług związanych z wyżywieniem (z wyłączeniem usług obejmujących m.in. alkohole, etc. – PKWiU ex 56).

Owoce, warzywa

Ustawa VAT w brzmieniu dotychczasowym pozwala na stosowanie 5% stawki VAT w odniesieniu do wybranych owoców i warzyw:

5%	8%
GROSZEK MROŻONY	GROSZEK KONSERWOWY
JABŁKA	BANANY

Zgodnie z nowelizacją wszystkie owoce i warzywa (krajowe oraz pochodzące z zagranicy) będą podlegały opodatkowaniu **5% stawką VAT**.

Podsumowanie zmian stawek VAT (przykłady)

Obecna stawka			Nowa stawka VAT	
5%			23%	
23%	E - booki		5%	
Akcesoria	8%		5%	
8%	Suszone		5%	
Świeże	5%			

Inne zmiany

E-booki

W związku ze zmianą Dyrektywy VAT² wprowadzono do projektu także **zmianę stawki VAT na e-booki**.

Zgodnie z powyższym już od 1 czerwca 2019 r. w stosunku do książek w formie elektronicznej, tak jak do tej pory do książek drukowanych, zastosowanie ma 5% stawka VAT. Co więcej, stawka 5% będzie miała zastosowanie również do audiobooków (oraz innych określonych wydawnictw książkowych na nośnikach fizycznych).

Budownictwo mieszkaniowe

Nowelizacja wprowadza zmianę w zakresie zastosowania obniżonej stawki VAT (aktualnie 8%), która będzie mogła być stosowana dla robót konserwacyjnych dotyczących obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym.

Przez roboty konserwacyjne należy zgodnie z nowelizacją rozumieć roboty mające na celu utrzymanie sprawności technicznej elementów budynku lub jego części inne niż remont.

² Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

Obniżona stawka będzie mogła być zastosowana do robót konserwacyjnych dotyczących

Obiektów budownictwa mieszkaniowego,
tj. budynki mieszkalne stałego
zamieszkania sklasyfikowane w Polskiej
Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w
dziale 11, lub ich części, z wyłączeniem
lokali użytkowych.

Lokali mieszkalnych w budynkach
niemieszkalnych sklasyfikowanych
w Polskiej Klasyfikacji Obiektów
Budowlanych w dziale 12.

W przypadku, gdy wartość towarów netto użytych do wykonania robót konserwacyjnych przekracza 50% ogólnej wartości tych robót, zastosowanie znajdzie podstawowa 23% stawka VAT.

Odwrotne obciążenie

Usługi

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami wykaz usług oraz ich klasyfikacja (na podstawie PKWiU 2008), których świadczenie podlega odwrotnemu obciążeniu, wymieniony jest w załączniku nr 14 do ustawy VAT. Natomiast na podstawie nowelizacji przepisów wykaz ten będzie stanowił nowy załącznik nr 6. Dodatkowo klasyfikacja wskazana w załączniku 6 będzie oparta o PKWiU 2015, jednakże zmiana ta nie wpływa na wskazane symbole PKWiU oraz grupy usług – pozycje nie uległy zmianie.

Towary

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami wykaz towarów oraz ich klasyfikacja (na podstawie PKWiU 2008), których dostawa podlega odwrotnemu obciążeniu, wymieniony jest w załączniku nr 11 do ustawy VAT. Natomiast na podstawie nowelizacji przepisów wykaz ten będzie stanowił nowy załącznik nr 3.

Zwracamy uwagę na fakt, iż klasyfikacja wskazana w załączniku 3 będzie oparta już nie o klasyfikację PKWiU 2008 tylko o kody CN, ich podpozycje oraz wyszczególnienia zawarte w Nomenklaturze Scalonej. Nowy załącznik nr 3 zawiera zmianę grupowania towarów – obecnie grupowanie odbywa się na podstawie symboli PKWiU 2008 i stanowi listę grup towarów. Natomiast nowy załącznik dzieli grupy towarów na podstawie kodów CN oraz podpozycji w ramach jednego kodu CN, co w praktyce dzieli towary na „grupy materiałowe”, np. nikiel i artykuły z niklu, miedź i artykuły z miedzi.

Co powyższe oznacza w praktyce?

- W związku z przejściem z PKWiU 2008 na Nomenklaturę Scaloną w odniesieniu do towarów nastąpi zmiana sposobu klasyfikacji – **dlatego warto sprawdzić raz jeszcze, tym razem w oparciu o Nomenklaturę Scaloną, do jakiej klasyfikacji po zmianie przepisów będzie należał dany towar.**
- Wszelkie wydane indywidualne interpretacje przepisów prawa podatkowego odwołujące się do załącznika 11 i 14 oraz wskazanej w nich klasyfikacji **utracą moc ochronną od 1 stycznia 2020 r., dlatego warto jest dokonać przeglądu posiadanych interpretacji.**
- Wydane do tej pory opinie statystyczne od 1 stycznia 2020 r. nie znajdą zastosowania dla celów VAT.

W przypadku posiadania interpretacji, które utracą moc warto wystąpić z wnioskiem o wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej.

Odpowiedzialność solidarna

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami wykaz towarów oraz ich klasyfikacja (na podstawie PKWiU 2008), których dostawa podlega odpowiedzialności solidarnej, wymieniony jest w załączniku nr 13 do ustawy VAT. Natomiast na podstawie nowelizacji przepisów wykaz ten będzie stanowił nowy załącznik nr 5.

Zwracamy uwagę na fakt, iż klasyfikacja wskazana w załączniku 5 będzie oparta już nie o klasyfikację PKWiU 2008, tylko o kody CN, ich podpozycje oraz wyszczególnienia zawarte w Nomenklaturze Scalonej.

Co powyższe oznacza w praktyce?

- Nowy załącznik nr 5 zawiera zmianę grupowania towarów – dzieli grupy towarów na podstawie kodów CN oraz podgrup w ramach jednego kodu CN.
- Niektóre ze wskazanych towarów uległy zmianie, np. rury zostały zastąpione ogólnymi kategoriami jak artykuły z żeliwa i stali, w części dotyczącej paliw zmiana polega jedynie na usunięciu symbolu PKWiU i wskazaniu, że kod CN pozostaje bez znaczenia dla klasyfikacji dla VAT. W związku z tym, zgodnie z nowym załącznikiem nr 5, odpowiedzialności solidarnej podlegają benzyny silnikowe, oleje napędowe, gazy przeznaczone do napędu silników spalinowych, oleje opałowe oraz oleje smarowe **w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym**.
- Zgodnie z powyższym warto sprawdzić **do jakiej klasyfikacji, po zmianie przepisów, będzie należał dany towar**.

Wiążąca Informacja Stawkowa (WIS)

Istota

Wiążąca Informacja Stawkowa jest decyzją wydawaną na potrzeby opodatkowania podatkiem dostawy towarów, importu towarów, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów albo świadczenia usług, która zawiera:

- opis towaru albo usługi będących przedmiotem WIS,
- klasyfikację tego towaru według działu, pozycji, podpozycji lub kodu Nomenklatury Scalonej (CN) albo tej usługi według działu, grupy, klasy, kategorii, podkategorii lub pozycji PKWiU niezbędną do:
 - a) określenia stawki właściwej dla tego towaru albo dla tej usługi,
 - b) stosowania przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz przepisów wykonawczych odwołujących się klasyfikacji towarów i usług,
 - żądanie takie musi być określone we wniosku o wydanie WIS.
- stawkę podatku właściwą dla tego towaru albo dla tej usługi.

Co do zasady właściwy organ zobowiązany jest wydać WIS w terminie 3 miesięcy od otrzymania wniosku.

Wiążąca Informacja Stawkowa co do zasady dotyczy tylko jednego towaru albo usługi, natomiast może się też odnosić do świadczeń kompleksowych.

Kto wydaje

Właściwym organem do rozpatrywania wniosków o wydanie WIS składanych przez:

- podatnika posiadającego numer identyfikacji podatkowej (NIP),
- zamawiającego w rozumieniu Prawa Zamówień Publicznych,

jest Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej.

Elementy wniosku

Wniosek o WIS może zawierać:

- żądanie sklasyfikowania towaru albo usługi na potrzeby stosowania przepisów ustawy o VAT oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie, innych niż dotyczące określenia stawki podatku,
- dokumenty odnoszące się do towaru albo usługi, w szczególności fotografie, plany, schematy, katalogi, atesty, instrukcje, informacje od producenta lub inne dostępne dokumenty umożliwiające organowi wydajacemu WIS dokonanie właściwej klasyfikacji towaru albo usługi.

Wniosek musi zawierać:

- szczegółowy opis towaru albo usługi pozwalający na jego klasyfikację odpowiednio według Nomenklatury Scalonej (CN) albo PKWiU,
- dane podatnika lub zamawiającego,
- dane pełnomocnika podatnika lub zamawiającego, o ile został ustanowiony.

Dla kogo

Zgodnie z uzasadnieniem nowelizacji, WIS będzie instrumentem o walorze ochronnym – będzie ona wiążąca dla organów podatkowych względem podatnika będącego jej posiadaczem i w odniesieniu do konkretnego towaru albo usługi, których dotyczy.

Oznacza to, że organ podatkowy nie będzie miał możliwości kwestionowania np. wysokości stawki podatkowej stosowanej przez podatnika w oparciu o uzyskaną WIS, oczywiście w przypadku, gdy sprzedawany towar będzie odpowiadał opisowi zawartemu w WIS.

Koszt WIS

Wniosek o wydanie WIS podlega opłacie w wysokości 40 zł. Zgodnie z projektem, wnioskodawca będzie także obowiązany do uiszczenia opłaty z tytułu przeprowadzonych badań lub analiz, w przypadku gdy rozpatrzenie wniosku o wydanie WIS wymaga ich przeprowadzenia.

Miejsce publikacji

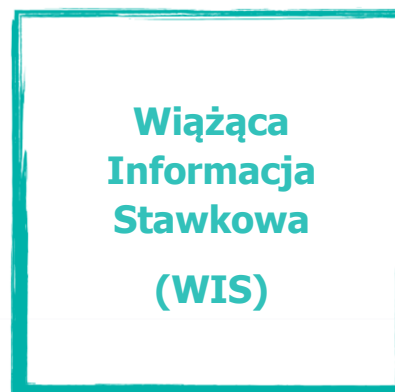
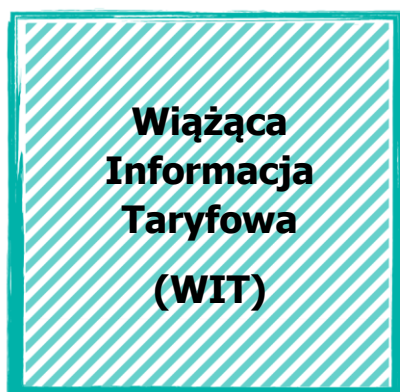
WIS wraz z wnioskiem o jej wydanie mają być publikowane bez zbędnej zwłoki w **Biuletynie Informacji Publicznej** organu wydającego WIS po anonimizacji danych wnioskodawcy.

Obok WIS w dalszym ciągu istnieć będzie **Wiążąca Informacja Taryfowa (WIT)**, która jest jednym ze środków wprowadzonych do prawa celnego po to, aby podmioty gospodarcze mogły uzyskać oficjalną informację o klasyfikacji taryfowej towarów, poprawić zarządzanie w związku ze spodziewanymi zyskami handlowymi oraz zredukować czas odprawy celnej.

WIT:

- dotyczy towarów, wobec których przewidziane są operacje przywozu lub wywozu,
- ma formę decyzji i może być wydana przed zadeklarowaniem tych towarów do procedur celnych,
- celem jest zapewnienie przejrzystości informacji celnej i jednolitego zastosowania Taryfy Unii Europejskiej oraz wyeliminowanie w krajach Unii różnic w klasyfikacji taryfowej oraz zapewnienie równości i prawnego zabezpieczenia podmiotów gospodarczych na obszarze Unii Europejskiej.

Do przyjmowania wniosków o wydanie WIT oraz do wydawania decyzji WIT jest upoważniony Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

Skontaktuj się z nami:

**Katarzyna Klimkiewicz –
Deplano**
Partner Zarządzający
Doradca Podatkowy nr 09935

Sławomir Patejuk
Tax Partner
spatejuk@advicero.eu

Aleksandra Woś
Tax Director
Doradca Podatkowy nr 11569
awos@advicero.eu

Monika Szeremet
Marketing & BD Manager
mszeremet@advicero.eu
+48 533 337 691

Advicero Tax Nexia Sp. z o.o.

ul. Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa

+48 22 378 17 10

office@advicero.eu

www.advicero.eu